

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

Warszawa, 31 sierpnia 1954 r.

Nr 6

Poz. 18 — 23

TREŚĆ:

ZARZĄDZENIA

MINISTRA PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

- poz. 18 — Nr 187 w sprawie: przejęcia zaopatrzenia materiałowo-technicznego warsztatów szkolnych przez zakłady opiekuńcze,
- poz. 19 — Nr 109 w sprawie stosowania węgla brunatnego, jako paliwa przemysłowego,
- poz. 20 — Nr 202 w sprawie przekazywania i przejmowania funkcji kierowniczych (dyrektorów) w jednostkach MPMB,
- poz. 21 — Nr 212 w sprawie stosowania torfu, jako paliwa zastępczego.
- PISMA OKÓLNE:
poz. 22 — Nr 11 w sprawie wody przemysłowej i pitnej,
poz. 23 — Nr 120 Pismo okólne Biura Norm Budowlano-Montażowych Urzędu Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 1954 r. w sprawie ustalenia sposobu kosztorysowania robót budowlano-montażowych nie objętych obowiązującymi cennikami.

18

ZARZĄDZENIE Nr 187

MINISTRA PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

z dnia 21.VI.1954 r.

w sprawie przejęcia zaopatrzenia materiałowo-technicznego warsztatów szkolnych przez zakłady opiekuńcze

Na podstawie Zarządzenia Przewodniczącego PKPG z dnia 30.8.1950 r. (Biuletyn PKPG Nr 19) w sprawie opracowania i realizacji planów zaopatrzenia materiałowego szkół zawodowych, prowadzonych przez Ministerstwa, zarządza się co następuje:

§ 1.

Zakłady przemysłowe, które sprawują szefostwo nad szkołami zawodowymi, prowadzonymi przez Ministerstwo Przemysłu Materiałów Budowlanych przejmą od dnia 1.I.1955 r. zaopatrywanie warsztatów szkolnych w surowce i materiały pomocnicze potrzebne do pełnej realizacji programów nauczania.

§ 2.

Centralne Zarządy Przemysłu włączą do swoich planów zbiorczych plany warsztatów szkolnych na odcinku zaopatrzenia, oraz uwzględnią każdorazowo w swoich rozdzielnikach przydziały dla warsztatów szkolnych i dopilnują pełnej ich realizacji.

§ 3.

Warsztaty szkolne, działające na zasadzie gospodarstw pomocniczych, pokrywają koszty związane z zaopatrzeniem materiałowo-technicznym z własnych środków w ramach planu przemysłowo-finansowego warsztatów.

§ 4.

Szczegółowe wytyczne dotyczące przejęcia zaopatrzenia materiałowego warsztatów przez zakłady opiekuńcze zawiera instrukcja, stanowiąca załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 5.

Nadzór nad wykonaniem niniejszego zarządzenia powierza się Dyrektorowi Zarządu Szkolenia Zawodowego i Dyrektorowi Zarządu Zaopatrzenia.

§ 6.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

KIEROWNIK MINISTERSTWA
PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH
w/z (—) F. Papierniak
Podsekretarz Stanu

INSTRUKCJA

w sprawie przejęcia zaopatrzenia materiałowo-technicznego warsztatów szkolnych szkół zawodowych.

1. Szkoła prowadząca warsztat szkolny opracowuje ilościowy i wartościowy plan zaopatrzenia materiałowo-technicznego i przedkłada zakładowi przemysłowemu, który opiekuje się daną szkołą.
2. Zakłady przemysłowe wspólnie z kierownikami warsztatów przeprowadzą analizę planu pod kątem celowości, norm zużycia, zgodności z planem produkcyjnym oraz z planem finansowym i wraz ze swoim planem, jako jego część składową, przekazują do Działu Zaopatrzenia Centralnych Zarządów Przemysłu.
3. Centralne Zarządy Przemysłu przesyłają plany warsztatów w ujęciu zbiorczym do Departamentu Zaopatrzenia Ministerstwa Przemysłu Materiałów Budowlanych.

4. Realizacja planu zaopatrzenia warsztatów odbywać się będzie za pośrednictwem aparatu zaopatrzenia zakładu przemysłowego, który załatwia wszystkie formalności związane z uzyskaniem przydziałów i zamówieniami.
5. W przypadku obniżenia przydziału materiałów dla zakładu przemysłowego należy zapewnić możliwie największe pokrycie potrzeb warsztatów, a w każdym razie obniżenie przydziałów warsztatów nie może procentowo przekraczać obniżenia ogólnego przydziału zakładu przemysłowego.
6. Termin złożenia przez szkołę planu zaopatrzenia na rok 1955 należy ustalić w drodze porozumienia kierownictwa szkoły z zakładem przemysłowym w zależności od terminu wyznaczonego na sporządzenie planu zaopatrzenia przez Ministerstwo Przemysłu Materiałów Budowlanych.

19

ZARZĄDZENIE Nr 199

MINISTRA PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW
BUDOWLANYCH

z dnia 8 lipca 1954 r.

w sprawie stosowania węgla brunatnego
jako paliwa przemysłowego

Zastępowanie zużycia węgla kamiennego innymi paliwami, a specjalnie węglem brunatnym, zostało postawione przez Partię i Rząd jako jedno z zadań racjonalnej gospodarki cieplnej

W celu stopniowego przechodzenia zakładów na spalanie węgla brunatnego, jako paliwa przemysłowego zarządzam co następuje:

§ 1.

1. Węgiel brunatny jako opał dla kotłów parowych należy stosować przede wszystkim w zakładach ceramiki, w zakładach wapienniczo-gipsowych i hutach szkła.
2. Do stosowania węgla brunatnego należy przewidzieć w pierwszej kolejności zakłady położone w pobliżu kopalń węgla brunatnego, a więc leżące na terenach województwa zielonogórskiego, wrocławskiego i poznańskiego. C. Z., które nie posiadają na tych terenach zakładów, typują je odpowiednio na terenach dalej położonych.
3. Dyrektorzy C. Z. wytypują jak najwięcej zakładów przemysłowych do stosowania węgla brunatnego, jako paliwa przemysłowego i podadzą do Ministerstwa (Departament Mechaniczno-Energetyczny) zestawienie tych zakładów z uwzględnieniem dat od których będzie stosowany węgiel brunatny oraz jego ilości.

W/w zestawienie przesłać należy w terminie do dnia 31 lipca 1954 r.

§ 2.

1. Departament Techniki ogłosi do dnia 15.VII.54 konkurs wraz z jego warunkami na najlepsze metody zastosowania węgla brunatnego jako paliwa przemysłowego w poszczególnych gałęziach prze-

mysłu resortu i zwoła sąd konkursowy do 15-go września br.

2. C. Z. przeanalizują, uaktualnią i zastosują wszelkie usprawnienia i pomysły racjonalizatorskie pracowników zakładów, pozwalające na zastępowanie węgla kamiennego i koksu węglem brunatnym.

§ 3.

1. Zobowiązuję Instytutu Technologii Krzemianów, Biuro Projektów Przemysłu Materiałów Budowlanych w Krakowie oraz Biuro Projektów Przemysłu Mat. Budowlanych w Warszawie do przeprowadzenia prac badawczych do końca grudnia 1954 r. nad zastosowaniem węgla brunatnego jako paliwa podstawowego do produkcji przemysłowej.
2. C. Z. na bazie przeprowadzonych prób, doświadczeń i wniosków racjonalizatorskich opracują tymczasowe instrukcje, obejmujące zasady stosowania węgla brunatnego, jako paliwa, w terminie miesięcznym po ukończeniu prób spalania.
3. Zobowiązuję C. Z. do przeprowadzenia niezbędnego instruktażu w zakładach celem wprowadzenia węgla brunatnego jako paliwa m. in. poprzez wymianę doświadczeń między zakładami i poszczególnymi pracownikami.

§ 4.

1. C. Z. zużywające paliwo stałe do gazyfikacji w gazogeneratorach uwzględnią w perspektywicznych planach rozwoju zakładów przebudowę i modernizację gazogeneratorów, celem przystosowania ich do węgla brunatnego.
C. Z. uwzględnią również we wnioskach inwestycyjnych instalowanie gazogeneratorów na węgiel brunatny.
2. C. Z. uwzględnią przebudowę lub modernizację urządzeń zużywających paliwo stałe celem przystosowania ich do zużywania węgla brunatnego.
3. Zamierzenia, o których mowa w p. 1 i 2 powinny być ujęte w operatywnych i perspektywicznych planach postępu technicznego i w planach inwestycyjnych.
4. C. Z. przewidzą budowę krytych składowisk na węgiel brunatny.
5. Departament Inwestycji zabezpieczy wykonanie p.: 1, 2, 3 i 4.

§ 5.

1. Zarząd Zaopatrzenia przeprowadzi w wyniku zgłoszonych zestawień (§ 1 pkt. 3 niniejszego zarządzenia) rewizję przydziałów węgla kamiennego lub koksu dla tych Centralnych Zarządów, które po 31 lipca 1954 będą mogły przejść na stosowanie węgla brunatnego i zabezpieczy odpowiednie dostawy.
2. Zobowiązuję Dyrektorów Centralnych Zarządów do rozpowszechnienia normy resortowej Ministra Górnictwa WT—53 MG—97051 w zakładach, które są przewidziane do stosowania węgla brunatnego.
3. Dep. Adm.-Gospodarczy zabezpieczy zaopatrzenia w normę WT — 53 MG—97051 poszczególne C. Z.

§ 6.

Wszelkie koszty związane z realizacją zarządzenia powinny być pokrywane w ramach planu techniczno-przemysłowo-finansowego i planu inwestycyjnego z zachowaniem obowiązujących przepisów.

§ 7.

1. Dyrektorzy C. Z. powiadomią Departament Mechaniczno-Energetyczny o wykonaniu punktów 1, 2, 3, 4 § 4 w terminie do dnia 31.9.54 r.
2. Dalsze wnioski co do przechodzenia na spalanie węgla brunatnego Dyrektorzy C. Z. złożą do Departamentu Mechaniczno-Energetycznego do dnia 30.10.54 r.

§ 8.

Koordynatorem prac związanych z wprowadzeniem stosowania węgla brunatnego jako paliwa jest Dep. Mechaniczno-Energetyczny przy współudziale Departamentów: Techniki, Zaopatrzenia, Inwestycji i Planowania.

§ 9.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

KIEROWNIK MINISTERSTWA
PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

(—) mgr inż. J. Grzymek

20

ZARZĄDZENIE Nr 202

**MINISTRA PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW
BUDOWLANYCH**

z dnia 13 lipca 1954 r.

w sprawie: przekazywania i przejmowania funkcji kierowniczych (dyrektorów) w jednostkach MPMB

Celem ujednoczenia postępowania przy przekazywaniu i przejmowaniu funkcji kierowniczych w jednostkach podległych Ministerstwu Przemysłu Materiałów Budowlanych zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przekazywanie i przejmowanie funkcji kierowniczych w jednostkach podległych MPMB odbywa się komisyjnie.

§ 2.

Skład Komisji stanowią:

- pkt. 1. a) przedstawiciel jednostki nadrzędnej,
b) przekazujący i przejmujący — lub tylko przejmujący w wypadku, gdy objęcie funkcji odbywa się po raz pierwszy lub, gdy z uzasadnionych przyczyn przekazujący nie może brać udziału,
c) przedstawiciel czynnika społecznego,
d) przedstawiciel POP.
- pkt. 2. W przypadku nieobecności przedstawiciela jednostki nadrzędnej, Komisja wybiera przewodniczącego spośród swego grona.

§ 3.

Komisja stwierdza w sposób przez siebie ustalony, stan faktyczny działalności przekazującego, uwzględniając w szczególności organizację pracy, wykonanie planów gospodarczych, stan księgowości, stan nieruchomości i inwentarza, celowość wydatków itp.

§ 4.

Sprawdzanie remanentów w zasadzie winno odbywać się wrywkowo, w wypadku jednak stwierdzenia niezgodności remanentu — sprawdzić należy cały remanent.

§ 5.

Przekazujący obowiązany jest do udzielenia wszelkich informacji dotyczących całokształtu jego działalności, a żądanych przez Komisję.

§ 6.

Przekazywanie i przejmowanie funkcji kierowniczych stwierdza się protokołem zdawczo-odbiorczym, którego wzór zawiera załącznik do Zarządzenia.

§ 7.

Protokół podpisują wszyscy członkowie Komisji, przy czym odmowa podpisania przez członka Komisji winna być uzasadniona na piśmie.

§ 8.

Do ważności protokołu zdawczo-odbiorczego wymagany jest podpis przejmującego i co najmniej trzech członków Komisji.

§ 9.

Protokół zdawczo-odbiorczy jest podstawą dla ustalenia ewentualnej odpowiedzialności zdającego za działalność poprzedzającą okres sporządzenia protokołu oraz pozwala określić od jakiego terminu i w jakim zakresie odpowiedzialność obarcza przejmującego.

Wszyscy członkowie Komisji, którzy podpisali protokół są odpowiedzialni za prawidłowe stwierdzenie stanu faktycznego ujętego w protokole zdawczo-odbiorczym.

§ 10.

Zarządzenie niniejsze obejmuje również przypadki przekazywania funkcji kierowniczych, określanych w strukturze organizacyjnej jednostek podległych MPMB, jak np. kierowników Działów, Sekcji itp., z tym, że przewodniczącym Komisji określonej w § 1 jest dyrektor sprawujący bezpośredni nadzór nad działalnością danej jednostki.

§ 11.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

KIEROWNIK MINISTERSTWA
PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

(—) mgr inż. J. Grzymek

Podsekretarz Stanu

Wzór protokołu zdawczo-odbiorczego

PROTOKÓŁ ZDAWCZO-ODBIORCZY

funkcji
 w
 z siedzibą w
 (dokładny adres przedsiębiorstwa)

przekazywanej na podstawie zarządzenia
 (nazwa jednostki nadzorującej, Nr pisma, data)

Protokół niniejszy został sporządzony w
 (miejscowość, ulica, Nr domu)

dnia przez Komisję w składzie:

1. przewodniczący
2. członkowie
3. "
4. "
5. "

z których zdający funkcje jest
 a obejmującym

Podczas dokonywanej w czasie od dnia
 do analizy przekazywanych komórek orga-
 nizacyjnych, Komisja stwierdziła, co następuje:

A — Dział (sekcja, st. pracy)

B — Dział (sekcja, st. pracy)

itd.

..... jako zdający oświadcza, że
 protokół obejmuje wszystkie agendy, podlegające
 przekazaniu i potwierdza zgodność przedstawionego
 wyżej stanu ze stanem faktycznym
 jako obejmujący oświadcza, że agendy, podlegające
 przekazaniu w stanie wyżej przedstawionym obej-
 muje bez żadnych zastrzeżeń i z chwilą podpisania
 protokołu bierze na siebie całkowitą odpowiedzialność.
 Do protokołu niniejszego zostaną dołączone

Protokół niniejszy został sporządzony w
 egzemp., z których po jednym otrzymują:

- a)
- b) przekazujący i przejmujący, jeżeli wskutek waż-
 nych przeszkód, które należy wskazać w proto-
 kóle, osoba obowiązana do przekazania nie może
 brać udziału w tej czynności, przekazania doko-
 nywa jej zastępca lub inna osoba wyznaczona
 w tym celu przez kierownictwo jednostki nad-
 rządnej przedsiębiorstwa, centralnego zarządu lub
 instytucji.
- c)
- d)
- e)
- f)

Na tym protokół zakończono i podpisano.

Miejsce i data

Podpisy Komisji

z podaniem dokładnego brzmienia nazwiska i imie-
 nia i pełnionych funkcji przez każdego z członków.
 Przyjąłem do wiadomości:

.....
 (podpis przełożonego)

21

ZARZĄDZENIE Nr 212

MINISTRA

PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

z dnia 16 lipca 1954 r.

w sprawie stosowania torfu jako paliwa zastępczego

W celu zabezpieczenia wykonania Uchwały Nr 62
 Prezydium Rządu z dnia 17 stycznia 1953 r. oraz
 w celu stopniowego przechodzenia ze spalania węgla
 na spalanie torfu w miejscowościach, gdzie torf jest
 eksploatowany, zarządzam:

§ 1.

1. Dyrektorzy Centralnych Zarządów przeanalizują
 możliwości stosowania torfu, jako paliwa zastęp-
 czego na podległych zakładach i w wypadku
 stwierdzenia takich możliwości wytypują zakłady
 do przeprowadzenia prób oraz próby te przepro-
 wadzą.
2. Torf, jako paliwo dla kotłów parowych należy sto-
 sować w zakładach ceramiki budowlanej, wapien-
 niczo-gipsowych i hutach szkła.
3. Należy wytypować do stosowania torfu jako pali-
 wa zakłady, znajdujące się w pobliżu torfowisk
 tak, aby transport torfu nie podrażał zbytnio kosz-
 tów produkcji.

§ 2.

W celu zabezpieczenia dostaw torfu, przedsiębior-
 stwa i zakłady wejdą w porozumienie z właściwymi
 terenowo producentami torfu, jak: Wojewódzkie
 Związki Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłop-
 ska“, Gminne Spółdzielnie „Samopomoc Chłopska“
 lub władzami terenowymi.

§ 3.

1. Zobowiązuję Instytut Technologii Krzemianów,
 Biuro Projektów PMB — Kraków oraz Biuro Pro-
 jektów PMB w Warszawie do przeprowadzenia
 prac badawczych nad zastosowaniem torfu, jako
 paliwa do produkcji przemysłowej.
2. Zobowiązuję Centralne Zarządy do opracowania
 na bazie przeprowadzonych prób i doświadczeń,
 instrukcji obejmujących zasady stosowania torfu
 jako paliwa do właściwej sobie produkcji.
3. Zobowiązuję Centralne Zarządy do przeprowadze-
 nia instruktażu niezbędnego w zakładach dla
 wprowadzenia torfu jako paliwa zastępczego.

§ 4.

1. W przedsiębiorstwach i zakładach, w których jest
 możliwość stosowania torfu jako paliwa i dla któ-
 rych jest gwarancja stałej dostawy torfu, należy
 przewidzieć ewentualną modernizację i przebudo-
 wę urządzeń zużywających paliwo stałe, celem
 przystosowania ich do zużywania torfu. Powyższe
 zamierzenia winny być ujęte w planie postępu
 technicznego.

2. Biura Projektów uwzględnią w założeniach projektowych dla nowopowstających zakładów, biorąc pod uwagę lokalizację zakładów, projektowanie urządzeń przystosowanych do zużywania torfu jako paliwa.
3. Departament Inwestycji zabezpieczy wykonanie punktów 1 i 2.

§ 5.

Wszelkie koszty powstające w związku z realizacją zarządzenia winny być pokrywane w ramach planu techniczno-przemysłowo-finansowego i planu inwestycyjnego z zachowaniem obowiązujących przepisów.

§ 6.

1. Dyrektorzy Centralnych Zarządów złożą meldunki do Departamentu Mechaniczno-Energetycznego co do wykonania punktów § 1 w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30.9.54 r.
2. Dyrektorzy Centralnych Zarządów złożą dalsze wnioski do Departamentu Mechaniczno-Energetycznego co do stopniowego przechodzenia na spalanie torfu w terminie do dn 31.10.54 r.

§ 7.

Koordynatorem prac związanych z wprowadzeniem stosowania torfu jako paliwa jest Departament Mechaniczno-Energetyczny przy współudziale zainteresowanych Departamentów.

§ 8.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

KIEROWNIK MINISTERSTWA
PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH
(—)mgr inż. J. Grzymek

22

PISMO OKÓLNE Nr 11

z dnia 20 sierpnia 1954 r.

w sprawie sporządzenia ankiety odnośnie wody
przemysłowej i pitnej

Gospodarka wodna w zakresie wody przemysłowej i pitnej oraz ścieków wymaga w większości zakładów uporządkowania. Często nieznanne jest zapotrzebowanie wody przemysłowej i pitnej oraz brak sposobu pokrycia tego zapotrzebowania wydajności i jakości wody.

Często zaniedbane są urządzenia oczyszczające wodę dla kotłowni do celów produkcyjnych i sanitarno-gospodarczych oraz urządzenia dosyłowe, jak: pompy, sieć itp. Zdarzają się wypadki spuszczenia ścieków nieoczyszczonych lub nieodpowiednio oczyszczonych do zbiorników powierzchniowych, wodnych lub gruntu oraz wypadki nienależytej eksploatacji sieci kanalizacyjnej i urządzeń oczyszczających ścieki.

Zapewnienie zdolności produkcyjnej zakładów i zaspokojenie potrzeb załóg oraz dobro ogólnopństwowe wymagają racjonalnej gospodarki wodnej.

W związku z tym Ministerstwo prosi o wnikliwe wypełnienie ankiety w sprawie wody przemysłowej i pitnej, stanowiącej załącznik do niniejszego Pisma Okólnego. Ankieta ma na celu zebranie podstawowych danych z dziedziny gospodarki wodnej, zbilansowanie potrzeb zakładów z możliwościami pokrycia oraz zebranie danych wyjściowych o konieczności remontów, adaptacji i ewentualnych inwestycji. Od dokładności i rzeczowego opracowania ankiety zależy będzie właściwy zakres ewentualnych inwestycji i ich koszt.

Ankiety wody przemysłowej i pitnej sporządzają zakłady z wyjątkiem przemysłu cementowego, szklarskiego i ceramicznego w trzech egzemplarzach, — z czego 1 egzemplarz należy przesłać do MPMB Dep. Mechaniczno-Energetyczny, drugi — do CZP, trzeci — pozostawić w zakładzie.

Termin nadesłania ankiety do MPMB ustala się na dzień 10 października 1954 r.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
MECHANICZNO-ENERGETYCZNEGO
(—) Mgr inż. Adolf Lassota

Załącznik Nr 2

DODATKOWO DO ANKIETY O WODZIE PRZEMYSŁOWEJ I PITNEJ NALEŻY ZAŁĄCZYĆ

1. **Uproszczony schemat** głównych elementów gospodarki wodnej (ujęcie wody, studnie, zbiorniki, pompownie, hydrofornie, oczyszczalnie i główni odbiorcy) — dostarczenie schematu **pożądane**.
2. **Wody ściekowe.** Opis: stopień i charakter zanieczyszczenia poszczególnych rodzajów wód ściekowych, stosowane metody oczyszczania, nazwa i rodzaj odbiornika wód ściekowych. W miarę możliwości dołączyć odpisy ostatnich analiz wód ściekowych.
3. **Wody opadowe i ochrona przeciwpowodziowa:** Powierzchnia zlewni i system odprowadzania wód opadowych. Określić stopień niebezpieczeństwa powodziowego; podać stosowany sposób ochrony przeciwpowodziowej i stan urządzeń ochronnych.
4. **Wykaz (zestawienie tabelaryczne) studni wierconych i kopanych.** Ilość studzien, numer porządkowy każdej (zgodnie ze schematem), wydajność minimalna i maksymalna w roku każdej studni (m³/h), głębokość (m), moc pompy (MK), przeznaczenie wody (np. jako woda przemysłowa, jako woda pitna, jako woda ppożarowa), rok budowy oraz przydatność studzien. Określić najniższą wydajność studzien na podstawie dotychczasowej obserwacji wieloletniej.
5. **Zestawienie posiadanych wodomierzy:** typ, wydajność, średnica wewnętrzna, rok i miejsce zabudowy.
6. **Jakość i przydatność stosowanej wody:** podać — o ile możliwości — stopień i rodzaj zanieczyszczeń poszczególnych źródeł wody oraz dopusz-

czalny skład chemiczny i wartość składników wody produkcyjnej.

7. **Charakterystyka źródeł wody:** odległość zakładu od rzeki i stawów, ich nazwa oraz szacunkowy maksymalny i minimalny przepływ w rzece i pojemność stawów w lecie i zimie.
8. **Opis urządzenia oczyszczania wody oraz stosowana metoda preparowania wody kotłowej.**
9. **Stan ilościowy i fachowy personelu,** zajmującego się gospodarką wodną zakładu.
10. **Krytyczna wypowiedź kierownictwa** zakładu o potrzebach gospodarki wodnej obecnie w planie 5-letnim (do 1960 r.), z ewentualnym zarysem planu rozbudowy obiektów gospodarki wodnej w latach 1955 do 1960.

23

PISMO OKÓLNE

BIURA NORM BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH
URZĘDU RADY MINISTRÓW

z dnia 12 czerwca 1954 r.

w sprawie ustalenia sposobu kosztorysowania robót
budowlano-montażowych nie objętych obowiązującymi
cennikami.

Na podstawie § 3 p. 2 ust. b. uchwały Nr 302/54 Prezydium Rządu z dnia 18 maja 1954 roku ustala się następujący sposób kosztorysowania robót budowlano-montażowych nie objętych obowiązującymi cennikami:

I. Zakres i poziom cen kalkulacji szczegółowej.

1. Roboty budowlano-montażowe nie objęte obowiązującymi cennikami kosztorysuje się na podstawie szczegółowej kalkulacji cen.
2. Określenie cen jednostkowych w kosztorysach na podstawie kalkulacji szczegółowej może być stosowane jedynie w przypadku braku odpowiedniej pozycji kosztorysowej w obowiązujących cennikach kosztorysowych.
3. Przy sporządzaniu kosztorysu wyłącznie na podstawie kalkulacji szczegółowej przyjmuje się jednolity poziom cen tego roku, w którym wydane zostały po raz pierwszy obowiązujące normy pracy jednolite, a w przypadku ich braku normy branżowe, na roboty kosztorysowane, bez uwzględnienia późniejszych zmian norm pracy i stawek, jednakże z uwzględnieniem obowiązujących uzupełnień do norm pracy.
4. Przy sporządzaniu kosztorysu, w którym część pozycji nie jest objęta obowiązującymi cennikami, należy przeprowadzić szczegółową kalkulację tych jedynie pozycji. Przy przeprowadzaniu kalkulacji szczegółowej obowiązuje uwzględnienie takiego samego poziomu cen wszystkich kalkulowanych elementów kosztów bezpośrednich, jaki jest podany w cenniku kosztorysowym, z którego brano pozostałe wyceny jednostkowe dla danego kosztorysu lub jego części.

II. Kalkulacja robocizny.

1. Podstawą wyceny robocizny są w zasadzie Katalogi Norm i Cen Jednostkowych lub Katalogi Norm i Stawek Jednostkowych z okresu przyjętego zgodnie z wytycznymi rozdziału I punkty 3 i 4. Jeśli dla danych robót brak jest norm jednolitych, natomiast istnieją dwa lub więcej katalogi norm branżowych — wówczas stosuje się ten katalog norm branżowych, który został wydany przez resort nadzorujący przewidywane przedsiębiorstwo wykonawcze.
Przy kalkulacji robocizny należy stosować normy pracy oraz układ zbiorowy obowiązujący przewidywane przedsiębiorstwo wykonawcze, dla robót wykonywanych siłami własnymi.
2. Jeżeli dla danej pozycji brak jest wymienionych norm, wówczas mogą być stosowane obowiązujące normy zakładowe, pod warunkiem dokonania ich krytycznej analizy, a w przypadku lub braku ustalenia własne kosztorysanta z ewentualnym uwzględnieniem opracowań krajowych i zagranicznych.
3. Do cen jednostkowych robocizny stosuje się:
 - a) dodatki za roboty pomocnicze zgodnie z okólnikiem Nr 11 Ministerstwa Odbudowy z dnia 11.IV.49 r. — pismem okólnym Ministerstwa Budownictwa z dnia 10.VIII.49 r. (CRBJ część I oraz ustaleniami podanymi w obowiązujących cennikach kosztorysowych lub innych przepisach resortowych w tym względzie,
 - b) dodatki za prace w warunkach szkodliwych dla zdrowia, niebezpiecznych lub uciążliwych — zgodnie z obowiązującymi układami pracy (np. załącznik Nr 13 Układu Zbiorowego Pracy w Budownictwie) oraz w granicach podanych w tych układach.
4. Dodatki z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych oraz w niedziele i święta stosuje się tylko w wyjątkowych przypadkach przewidzianych zatwierdzonym projektem organizacji robót.
5. Przy kalkulacji robocizny obowiązują stawki robocizny wg strefy odpowiadającej lokalizacyjnie kosztorysowanej budowie. Ewentualną różnicę kosztów robocizny ponosi przedsiębiorstwo wykonawcze w ramach dodatków z tytułu zatrudnienia pracowników zamiejscowych.

III. KALKULACJA MATERIAŁÓW

1. Na koszt jednostkowy materiałów składa się:
 - a) koszt materiałów, prefabrykatów, elementów i konstrukcji budowlanych wg ceny nabycia: tj. „franco wagon“ stacja odbioru lub „loco magazyn“ wytwórni,
 - b) koszt przewozu ze stacji wyładowniczej, magazynu centrali handlowej lub składu dostawcy do magazynu przyobiektowego.
2. Analiza kosztu materiałów występujących w kalkulowanej pozycji kosztorysowej, łącznie z kosztami przewozu, składa się z następujących czynności:
 - a) określenie zużycia materiałów na jednostkę miary ustaloną w kosztorysie dla danej roboty.

Podstawą dla określenia zużycia materiałów na jednostkę kosztorysowanej roboty są w zasadzie „Kosztorysy wzorcowe z analizą jednostkową robocizny i materiału” — PNB — 650 do PNB — 667, za wyjątkiem PNB — 660 — stolarka normalizowanych okien i drzwi.

W przypadku braku w PNB norm zużycia materiałów na daną robotę można oprzeć się na innych podręcznikach technicznych w następującej kolejności:

- tymczasowe normy zużycia podstawowych materiałów budowlanych — wydawnictwo Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli i Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego 1954 r.
- Podstawy Analityczne Robót Budowlanych, wydawnictwo Ministerstwa Odbudowy Nr 14 z 1947 r
- Podstawy Analizy Cen Robót Drogowych i Mostowych (PAC):
- Podręcznik do Obliczania Kosztów Robót Budowlanych (TOR):
- względnie należy dokonać szczegółowego obliczenia ilości potrzebnych materiałów z uwzględnieniem dopuszczalnych strat związanych z właściwościami materiałów i procesem technologicznym.

- b) ustalenie cen nabycia materiałów z odpowiednim uwzględnieniem ceny zbytu lub ceny hurtowej posługując się cennikami central handlowych obowiązującymi dla poziomu cen, przyjętego w kosztorysie (w zasadzie 1950 r.) oraz cen na materiały miejscowe wg przyjętych danych wyjściowych,
- c) przyjęcie z danych wyjściowych właściwej odległości transportu i rodzaju środków transportowych dla przewozu materiałów do magazynu przyobiekтового,
- d) ustalenie kosztu dowozu materiałów, zgodnie z obowiązującymi dla przyjętego w kosztorysie poziomu cen taryfami przewozowymi z uwzględnieniem procentowych dodatków za czynności spedycyjne oraz pracę w godzinach nadliczbowych i świątecznych (łącznie 20%), jeżeli dodatek ten nie jest wkalkulowany do ceny przewozu.

Przy poziomie cen 1950 — 51 r. należy stosować taryfę przewozową podaną w cz. I CRBJ, zaś przy poziomie cen 1952—53 „Taryfę towarową transportu samochodowego i spedycji“, obowiązującą od dnia 1.II.1952 r. (za wyjątkiem transportów drobnicowych oraz materiałów instalacyjnych, których koszt transportu wycenia się zgodnie z CRBJ narzutem procentowym do wartości tych materiałów).

3. Koszty opakowania i transportu „franco wagon“ stacja odbiorcza powinny być uwzględnione tylko w przypadkach, gdy cena sprzedażna nie jest skalkulowana z ich uwzględnieniem.
4. Koszt opakowania, o ile nie jest on wliczony do ceny sprzedażnej, należy obliczyć na podstawie ofert lub danych cennikowych, określających na

ogół wysokość tego kosztu w procentach od wartości materiałów.

W przypadku gdy chodzi o opakowania zwrotne, w obliczeniu jego kosztów należy uwzględnić tylko część kosztu nie podlegającą zwrotowi.

IV. Kalkulacja pracy sprzętu budowlanego

1. W kosztorysie kalkuluje się wszelkie koszty zmienne związane z eksploatacją sprzętu, to jest: amortyzację i naprawy, energię oraz obsługę. Koszty jednorazowe jak dowieszenie, montaż, demontaż, odwiezienie oraz budowa, konserwacja i rozbiórka tymczasowych urządzeń pomocniczych związanych z pracą sprzętu — kalkuluje się w kosztorysie na urządzenie placu budowy.
2. Analiza kosztów zmiennych składa się z następujących czynności:
 - a) określenia czasu pracy sprzętu na jednostkę ustaloną w kosztorysie dla danej roboty na podstawie norm wydajności, podanych w katalogach norm pracy, a w wypadku ich braku w innych źródłach technicznych,
 - b) kalkulacja kosztów zmiennych na jedną godzinę pracy sprzętu w oparciu o zasady podane w CRB, część I, dział 3, wydanie III z 1953 roku.
3. Skalkulowany koszt robocizny obsługi na wycejnioną jednostkę danej roboty dodaje się do robocizny bezpośredniej (rozdział II).
4. W przypadku stosowania wysokości poszczególnych składników kosztów zmiennych, podanych w części I, dział 3 CRBJ — dla celów kalkulacji kosztorysowej na poziomie cen 51 lub 52 koszty powyższe należy sprowadzać do poziomu cen kosztorysu drogą przemnożenia przez mnożnik M—51 „względnie“ M — 52“ podany w załączniku Nr 1 do zarządzenia Nr 59 Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli (CRBJ cz. I str. 44), uwzględniając rodzaj robót, do którego używany jest dany sprzęt.
5. W przypadku stosowania wysokości poszczególnych składników kosztów zmiennych, podanych w części 1, dział 3 CRBJ dla celów kalkulacji kosztorysowej na poziomie cen 1953 roku koszt podawany w CRBJ w kolumnie 17 (amortyzacja i naprawy) przemnaża się przez 1,4 — w kolumnie 21 (energia) przez 1,00 — w kolumnie 24, 25 i 26 (obsługa) przez 1,35.

V. Inne zagadnienia.

1. Kalkulację kosztu transportu wewnętrznego poziomego i pionowego przeprowadza się zgodnie z ustaleniami podanymi w rozdziałach II i IV.
2. Do obliczonych kosztów bezpośrednich stosuje się stawki kosztów ogólnych wymienione w załączniku do uchwały Prezydium Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 30 marca 1950 roku w sprawie zmiany stawek kosztów ogólnych przy robotach budowlanych i instalacyjnych (Biuletyn PKPG Nr 6 poz. 87 oraz CRBJ cz. I).

Przy kosztorysowaniu robót, których wykonawcami będą przedsiębiorstwa podległe Ministerstwu Energetyki stosuje się zmienione stawki kosztów ogólnych, podane w odpowiednich zarządzeniach resortowych.

- Przeliczenie cen kosztorysowych na poziom cen bieżących dokonuje się zgodnie z instrukcją do zarządzenia Nr 29 Prezesa Rady Ministrów z dnia

26.II.1954 r. w sprawie zatwierdzenia jako powszechnie obowiązujących tymczasowych cenników kosztorysowych na roboty budowlane, montaż urządzeń oraz montaż maszyn i urządzeń przemysłowych (Monitor Polski Nr A—23, poz. 378).

p. o. DYREKTORA BIURA

(—) Inż. M. Pszenicki

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
MINISTERSTWO PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW
BUDOWLANYCH

Warszawa, ul. Żurawia 3/5

Cena 2 zł. 50 gr.

Warunki prenumeraty Dziennika Urzędowego Ministerstwa Przemysłu Materiałów Budowlanych — prenumerata kwartalna 22,50. Wpłacać należy do Narodowego Banku Polskiego V Oddział Miejski, Warszawa, Nr 1529-91-212. Część 30, Dział 5, Rozdział 17 — wpływy z wydawnictw.

Ankieta w sprawie wody przemysłowej i pitnej

(wzór Nr. 2)

L. p.	Charakterystyczne wielkości	Jednostka	1954	1955	Plan 5 - letni				
					1956	1957	1958	1959	1960
	<i>I a. Zapotrzebowanie wody przemysłowej</i>								
1	1. Produkcja przemysłowa /rok							
2	2. Jednostkowe zużycie wody na 1000 jedn. produkcyjnych	m ³ /							
3	3. Zapotrzebowanie wody przemysłowej:								
4	a) dla produkcji przem.	m ³ /dobę							
5	b) „ kotłów	m ³ /dobę							
6	c) „ celów gospodarczych	m ³ /dobę							
7	d) „ celów p. pożarow.	m ³ /dobę							
8	e) „ innych celów	m ³ /dobę							
9	Łącznie	m ³ /dobę							
	<i>I b. Pokrycie (dostawa) wody przemysłowej</i>								
10	1. Z ujęcia rzecznoego wzgl. stawów	m ³ /dobę							
11	2. Ze studni własnych	m ³ /dobę							
12	3. Z wodociągu miejskiego	m ³ /dobę							
13	4. Z innego zakładu przem.	m ³ /dobę							
14	5. Ilość wody podlegającej oczyszczaniu	m ³ /godz.							
15	6. Wydajność urządzeń oczyszczających	m ³ /godz.							
	<i>I c. Trudności w zaopatrzeniu w wodę przemysłową</i>								
16	a) niewystarczająca ilość	m ³ /godz. m ³ /dobę							
17	b) nieodpowiednia jakość	—							
18	c) inne trudności	—							
	<i>II a. Zapotrzebowanie wody do picia</i>								
19	a) dla celów sanitarno-gospodarczych (w tym woda do picia)	m ³ /dobę							
20	b) dla celów produkcyjnych	m ³ /dobę							
21	b) dla innych celów	m ³ /dobę							
22	Łącznie	m ³ /dobę							

L. p.	Charakterystyczne wielkości	Jednostka	1954	1955	Plan 5 - letni				
					1956	1957	1958	1959	1960
	<i>II b. Pokrycia (dostawa) wody do picia</i>								
23	a) z wodociągu miejskiego	m ³ /dobę							
24	b) ze studni własnych	m ³ /dobę							
25	c) z innego źródła	m ³ /dobę							
26	Łącznie	m ³ /dobę							
27	2. Ilość wody podlegającej oczyszczaniu	m ³ /godz.							
28	3. wydajność urządzeń oczyszczających	m ³ /godz.							
	<i>II c. Trudności w zaopatrzeniu w wodę do picia</i>								
29	a) niewystarczająca ilość	m ³ /godz. m ³ /dobę							
30	b) nieodpowiednia jakość								
31	c) inne trudności								
	<i>III. Wody ściekowe</i>								
	1. Ilość wód ściekowych:								
32	a) przemysłowych	m ³ /dobę							
33	b) sanitarno-gospodarczych	m ³ /dobę							
	2. Wydajność urządzeń oczyszczających ścieki:								
34	a) przemysłowe	m ³ /godz.							
35	b) sanitarno-gospodarcze	m ³ /godz.							
	3. Konieczność budowy urządzeń kanalizacyjnych:								
36	a) nowych	m ³ /godz.							
37	b) uzupełnienie istniejących	m ³ /godz.							
	<i>IV. 1. Ilość i łączna pojemność zbiorników zapasowych:</i>								
38	a) dla wody przemysł.	szt. m ³							
39	b) dla wody pitnej	szt. m ³							
	c) dla wody przec. pożar.	szt. m ³							
40	2. Konieczność rozbudowy stacji pomp z na	m ³ /godz.							
41	3. Konieczność rozbudowy stacji hydroforowych z na	m ³ /godz.							

Miejscowość

Podpis gł. inżyniera zakładu

.....
Data

.....
Podpis energetyka zakładu

Ankieta w sprawie wody przemysłowej i pitnej

(wzór Nr. 2)

L. p.	Charakterystyczne wielkości	Jednostka	1954	1955	Plan 5 - letni				
					1956	1957	1958	1959	1960
	<i>I a. Zapotrzebowanie wody przemysłowej</i>								
1	1. Produkcja przemysłowa /rok							
2	2. Jednostkowe zużycie wody na 1000 jedn. produkcyjnych	m ³ /							
3	3. Zapotrzebowanie wody przemysłowej:								
4	a) dla produkcji przem.	m ³ /dobę							
5	b) „ kotłów	m ³ /dobę							
6	c) „ celów gospodarczych	m ³ /dobę							
7	d) „ celów p. pożarow.	m ³ /dobę							
8	e) „ innych celów	m ³ /dobę							
9	Łącznie	m ³ /dobę							
	<i>I b. Pokrycie (dostawa) wody przemysłowej</i>								
10	1. Z ujęcia rzecznoego wzgl. stawów	m ³ /dobę							
11	2. Ze studni własnych	m ³ /dobę							
12	3. Z wodociągu miejskiego	m ³ /dobę							
13	4. Z innego zakładu przem.	m ³ /dobę							
14	5. Ilość wody podlegającej oczyszczaniu	m ³ /godz.							
15	6. Wydajność urządzeń oczyszczających	m ³ /godz.							
	<i>I c. Trudności w zaopatrzeniu w wodę przemysłową</i>								
16	a) niewystarczająca ilość	m ³ /godz. m ³ /dobę							
17	b) nieodpowiednia jakość	—							
18	c) inne trudności	—							
	<i>II a. Zapotrzebowanie wody do picia</i>								
19	a) dla celów sanitarno-gospodarczych (w tym woda do picia)	m ³ /dobę							
20	b) dla celów produkcyjnych	m ³ /dobę							
21	b) dla inych celów	m ³ /dobę							
22	Łącznie	m ³ /dobę							

L. p.	Charakterystyczne wielkości	Jednostka	1954	1955	Plan 5 - letni				
					1956	1957	1958	1959	1960
	<i>II b. Pokrycia (dostawa) wody do picia</i>								
23	a) z wodociągu miejskiego	m ³ /dobę							
24	b) ze studni własnych	m ³ /dobę							
25	c) z innego źródła	m ³ /dobę							
26	Łącznie	m ³ /dobę							
27	2. Ilość wody podlegającej oczyszczaniu	m ³ /godz.							
28	3. wydajność urządzeń oczyszczających	m ³ /godz.							
	<i>II c. Trudności w zaopatrzeniu w wodę do picia</i>								
29	a) niewystarczająca ilość	m ³ /godz. m ³ /dobę							
30	b) nieodpowiednia jakość								
31	c) inne trudności								
	<i>III. Wody ściekowe</i>								
	1. Ilość wód ściekowych:								
32	a) przemysłowych	m ³ /dobę							
33	b) sanitarno-gospodarczych	m ³ /dobę							
	2. Wydajność urządzeń oczyszczających ścieki:								
34	a) przemysłowe	m ³ /godz.							
35	b) sanitarno-gospodarcze	m ³ /godz.							
	3. Konieczność budowy urządzeń kanalizacyjnych:								
36	a) nowych	m ³ /godz.							
37	b) uzupełnienie istniejących	m ³ /godz.							
	<i>IV. 1. Ilość i łączna pojemność zbiorników zapasowych:</i>								
38	a) dla wody przemysł.	szt. m ³							
39	b) dla wody pitnej	szt. m ³							
	c) dla wody przec. pożar.	szt. m ³							
40	2. Konieczność rozbudowy stacji pomp z na	m ³ /godz.							
41	3. Konieczność rozbudowy stacji hydroforowych z na	m ³ /godz.							

Miejscowość

Podpis gł. inżyniera zakładu

Data

Podpis energetyka zakładu

Ankieta w sprawie wody przemysłowej i pitnej

(wzór Nr. 2)

L. p.	Charakterystyczne wielkości	Jednostka	1954	1955	Plan 5 - letni				
					1956	1957	1958	1959	1960
	<i>I a. Zapotrzebowanie wody przemysłowej</i>								
1	1. Produkcja przemysłowa /rok							
2	2. Jednostkowe zużycie wody na 1000 jedn. produkcyjnych	m ³ /							
3	3. Zapotrzebowanie wody przemysłowej:								
4	a) dla produkcji przem.	m ³ /dobę							
5	b) „ kotłów	m ³ /dobę							
6	c) „ celów gospodarczych	m ³ /dobę							
7	d) „ celów p. pożarow.	m ³ /dobę							
8	e) „ innych celów	m ³ /dobę							
9	Łącznie	m ³ /dobę							
	<i>I b. Pokrycie (dostawa) wody przemysłowej</i>								
10	1. Z ujęcia rzecznoego wzgl. stawów	m ³ /dobę							
11	2. Ze studni własnych	m ³ /dobę							
12	3. Z wodociągu miejskiego	m ³ /dobę							
13	4. Z innego zakładu przem.	m ³ /dobę							
14	5. Ilość wody podlegającej oczyszczaniu	m ³ /godz.							
15	6. Wydajność urządzeń oczyszczających	m ³ /godz.							
	<i>I c. Trudności w zaopatrzeniu w wodę przemysłową</i>								
16	a) niewystarczająca ilość	m ³ /godz. m ³ /dobę							
17	b) nieodpowiednia jakość	—							
18	c) inne trudności	—							
	<i>II a. Zapotrzebowanie wody do picia</i>								
19	a) dla celów sanitarno-gospodarczych (w tym woda do picia)	m ³ /dobę							
20	b) dla celów produkcyjnych	m ³ /dobę							
21	b) dla innych celów	m ³ /dobę							
22	Łącznie	m ³ /dobę							

L. p.	Charakterystyczne wielkości	Jednostka	1954	1955	Plan 5 - letni				
					1956	1957	1958	1959	1960
	<i>II b. Pokrycia (dostawa) wody do picia</i>								
23	a) z wodociągu miejskiego	m ³ /dobę							
24	b) ze studni własnych	m ³ /dobę							
25	c) z innego źródła	m ³ /dobę							
26	Łącznie	m ³ /dobę							
27	2. Ilość wody podlegającej oczyszczaniu	m ³ /godz.							
28	3. wydajność urządzeń oczyszczających	m ³ /godz.							
	<i>II c. Trudności w zaopatrzeniu w wodę do picia</i>								
29	a) niewystarczająca ilość	m ³ /godz.							
30	b) nieodpowiednia jakość	m ³ /dobę							
31	c) inne trudności								
	<i>III. Wody ściekowe</i>								
	1. Ilość wód ściekowych:								
32	a) przemysłowych	m ³ /dobę							
33	b) sanitarno-gospodarczych	m ³ /dobę							
	2. Wydajność urządzeń oczyszczających ścieki:								
34	a) przemysłowe	m ³ /godz.							
35	b) sanitarno-gospodarcze	m ³ /godz.							
	3. Konieczność budowy urządzeń kanalizacyjnych:								
36	a) nowych	m ³ /godz.							
37	b) uzupełnienie istniejących	m ³ /godz.							
	<i>IV. 1. Ilość i łączna pojemność zbiorników zapasowych:</i>								
38	a) dla wody przemysł.	szt. m ³							
39	b) dla wody pitnej	szt. m ³							
	c) dla wody przec. pożar.	szt. m ³							
40	2. Konieczność rozbudowy stacji pomp z na	m ³ /godz.							
41	3. Konieczność rozbudowy stacji hydroforowych z na	m ³ /godz.							

Miejscowość

Podpis gł. inżyniera zakładu

Data

Podpis energetyka zakładu